

A köznevelési törvény változásai 2017 nyarán 1.2*

Szakál Ferenc Pál
köznevelési szakértő

Elöljáróban

- A törvény a nyár folyamán négy alkalommal (június . És 14., július 1. és 12.) módosult, és szeptember 1-jétől is változik. A ppt ezeket a változásokat foglalja össze.
- A ppt-ben nem mindenhol idéztem betű szerint a jogszabályt. (A pontos idézetek *dőlt* betűvel szerepelnek.)
- Azokat a változásokat emeltem ki (témák szerint csoportosítva), amelyek a hétköznapi munkát közvetlenül érintik. Kisebb szövegpontosításokkal, értelemszerű javításokkal nem foglalkoztam.
- A ppt segítséget nyújt a változások megismeréséhez, de **a jogszabály pontos ismeretét és tanulmányozását nem helyettesíti!**

Adatszolgáltatás

Az új 44/C.§ a KSH részére átadandó statisztikai adatokról szól, összefüggésben a 2015. évi CLV. törvénnyel (Stt.). Az új 101.§-ből kiderül, hogy a változást az EU-s jognak való megfelelés indokolta.

Gyógypedagógia

- A 4.§ új 4a. pontja definiálja az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt, rehabilitációt.
- A 47.§ (9) bekezdésének változásai értelmében enyhe értelmi fogyatékos tanulóknak taníthat idegen nyelvet olyan gyógypedagógus, akinek az adott nyelvből felsőfokú nyelvvizsgálója van, továbbá közép súlyos értelmi fogyatékos tanulóknak rajzot, technikát, éneket, etikát enyhe értelmi fogyatékos tanulóknak pedig ezeken felül még testnevelést is taníthatja a tantárgynak megfelelő szakos tanár.
- Új 56/A.§: *„A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján fejlesztő foglalkoztatásban és az e törvényben, továbbá jogszabályban meghatározott kedvezményekben részesülnek.”* Az utolsó szó kijelentő módja a fontos: Ebből az következik, hogy ezt a fejlesztést biztosítani kötelező.
- Kiegészült az 57.§: *„A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha – az e bekezdésben foglalt kivétellel – az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az egyéni előrehaladású nevelésben és oktatásban részt vevő tanuló esetében az előírt tanulmányi követelményeket az e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott évfolyam végéig kell teljesíteni.”*
- A 8.§ (4) bekezdés szövege változott, eszerint: *„A kötelező óvodai nevelés korai fejlesztésben és gondozásban is teljesíthető.”* Eddig „fejlesztő nevelés” szerepelt benne.
- A 15.§ (2) bekezdés szerint a súlyos és halmozottan fogyatékos gyermek tanköteles korától vesz részt fejlesztő nevelés-oktatásban. Megszűnt a bekezdés azon mondata, amely szerint ezt megelőzően ötéves korától fejlesztő nevelésben vesz részt. A fejlesztő nevelés mint szakszolgálati feladat megszűnt [18.§ (2)].
- Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a sajátos nevelési igény miatt magántanulóként tanuló tanulónak is biztosítani kell a heti 10 órás időkeretből [27.§ (7)].

Iskolai kirándulások

- A 4.§ új 15a. pontja definiálja külföldi iskolai kirándulást. Négy fontos kritérium:
 - azonos intézményből legalább három gyerek,
 - az intézményből pedagógus vagy NOKS kísérő,
 - térítésköteles,
 - nem vonatkozik a Határtalanul! programra.
- Az 59.§ új (3a) bekezdése szerint: *„A tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetén a köznevelési intézmény a tanulónak okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint felel.”*
- Biztosításkötés kötelezettsége az új 59/A.§-ban: *„A többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetében – külön jogszabályban meghatározott – felelősségbiztosítást kell kötni az iskolának vagy a szervezőnek, amelynek kedvezményezettje a tanuló.”*

Pedagógus munkaidő

- Az előző tanévhez képest nem jelent változást, de fontos, hogy a 62.§ (6) bekezdésének módosítása feloldotta a törvény és a 326/2013 Korm. közötti ellentmondást, így már a törvény szerint is beszámítandó a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőbe az ofi-mkv-dök feladat.
- A törvény a „kell” szó használatával megerősíti azt is, hogy ezek nem beszámítható, hanem beszámítandó feladatok.

Alkalmazási feltételek

(Az 4. dián említetteken túl)

Hatályát veszette a 99.§ (15) bekezdés, helyette azonban ott a jóval tágabb lehetőséget biztosító új (16)-(18) bekezdés mely szerint:

- „(16) Ha a pedagógus-munkakör megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezővel nem tölthető be, akkor a megfelelő pedagógus-szakképzettség megszerzéséig, de legfeljebb egy alkalommal, vagy több egymást követő jogviszony esetén mindösszesen öt évig határozott időre foglalkoztatható az is, aki
 - a) a tantárgynak megfelelő szakmai tanár felsőfokú végzettségi szinttel és szakképzettséggel,
 - b) felsőfokú végzettségi szinttel és a tantárgynak megfelelő, felsőoktatásban természettudomány képzési területen szerzett szakképzettséggel,
 - c) alapfokú művészeti iskolában felsőoktatásban művészet képzési terület szakjában szerzett művészeti tárgynak megfelelő felsőfokú végzettségi szinttel és előadóművész-szakképzettséggel rendelkezik, feltéve, hogy vállalja a megfelelő tanári szakképzettség megszerzését.
- (17) A tánc és dráma tantárgyat 9–12. évfolyamon taníthatja az is, aki magyar nyelv és irodalom szakos tanári szakképzettséggel rendelkezik, valamint elsajátította a tantárgy oktatásához szükséges (...) ismereteket (...) továbbképzésben vagy a tantárgynak megfelelő felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel is rendelkezik.
- (18) AMI-ban az azonos tanszakhoz tartozó tantárgyakat taníthatja az is, aki bármely, az adott tanszakhoz tartozó tantárgy tanításához megfelelő felsőfokú végzettségi szinttel és szakképzettséggel rendelkezik, és vállalja, hogy (...) elsajátítja a tantárgy (...) módszertanát. (...) legfeljebb egy alkalommal, vagy több egymást követő jogviszony esetén mindösszesen öt évig határozott időre foglalkoztatható az is, aki vállalja a megfelelő tanári szakképzettség megszerzését.”

Pedagógus illetmény 1.

- Módosult a 65.§. Az új (2) bekezdés tartalmazza a szeptember 1-től érvényes illetményalapot, amely a költségvetésben meghatározott vetítési alap
 - 120%-a középfokú végzettség esetén,
 - 180%-a alapfokozat esetén,
 - 200%-a mesterfokozat esetén.
- Ugyanakkor lehetőség van az ettől való eltérésre is, erről lásd a következő diát!

Pedagógus illetmény 2.

- Az új (1a) bekezdés szerint: „ A köznevelési intézmény vezetője a pedagógus munkavégzése színvonalát, nyújtott munkateljesítményét kompetencia és teljesítményalapú értékelési rendszer alapján értékeli, és ennek figyelembevételével a munkáltató – tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézmény esetében a köznevelési intézmény vezetője, szakképzési centrum esetében a tagintézmény-vezető javaslatára és egyetértésével – a tanévre vonatkozóan a pedagógus besorolása szerinti illetménytől eltérően is meghatározhatja az illetményét azzal, hogy a pedagógus illetménye nem lehet kevesebb, mint a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott vetítési alap
 - a) középfokú végzettség esetén 119,6 százaléka,
 - b) alapfokozat esetén 174,5 százaléka,
 - c) mesterfokozat esetén 193,2 százalékaalapulvételével megállapított illetményalappal számolt illetmény.”
- Az értékelés esetében a törvény kijelentő módot használ, értékelni tehát akkor is kell, ha az intézményvezető nem tesz javaslatot az eltérő illetményalapra. Ez viszont már nem kötelező, itt a „meghatározhatja” szerepel.
- Ebből az is következik, hogy kell egy ilyen értékelési rendszer. (Ennek elkészítéséhez lehetséges minta itt elérhető:
<http://www.szakalferencpal.eoldal.hu/cikkek/pedagogus-berek/minta-az-nkt.-65---1a--bekezdese-szerinti-erteelési-rendszerhez.html>
- Az intézményvezető tesz javaslatot, tehát csak az ő kezdeményezésére lehet eltérő az illetményalap, és utána még az egyetértése is kell.
- Folyt. köv.

Pedagógus illetmény 3.

- Az (1) bekezdés szerint az értékelési rendszer és(!) a 7. melléklet szerint kell meghatározni az illetményt. Vagyis az illetmény meghatározásának négy eleméből (vetítési alap, %-os szorzó alapján számolt illetményalap, előmeneteli fokozat, gyakorlattól függő kategória) csak a másodikat változtathatja az intézményvezető.
- Az eltérésnek alsó határa van, ami nem azt jelenti, hogy annyinak kell minimálisan lennie az illetménynek, hanem azt, hogy az illetmény kiszámításánál annál alacsonyabb illetményalappal nem lehet számolni.
- Felső határ elvileg nincs, de a szándék ismert: A lényeg, hogy az utolsó béremelés-részletet differenciáltan lehet elosztani. (Hamarosan részletes külön ppt készül a témáról.)

Tanfelügyelet

- A 87.§ (5) bekezdésének második mondata törlésre került.
- Ennek következtében a tanfelügyeleti intézményellenőrzés során a szakértő kijelöléséhez már nincs szükség a fenntartó egyetértésére.

Szakmai szolgáltatás

- Változott a 19.§ (5) bekezdése, eszerint az állami hivatal szakmai szolgáltatását az erre a célra szolgáló költségvetési keret erejéig már nem csak önkormányzati, hanem minden nem állami fenntartású nevelési-oktatási intézmény igénybe veheti.
- (Az állami intézmény továbbra is a hivataltól veszi igénybe.)

Titoktartási kötelezettség

- A 42.§ (1) bekezdésének kiegészítése alapján a pedagógusok, nevelő-oktató munkát segítők és gyermekfelügyeletet ellátók titoktartási kötelezettsége az egymás közötti konzultáción túl már a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival való konzultációra sem terjed ki.
- Módosult a (3) bekezdés is. Eszerint a gyermek, tanuló súlyos veszélyhelyzetbe kerülése esetén kötelező jelzés során a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (2) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

Többcélú intézmények

- Módosul a 7.§ (2) bekezdése, ennek értelmében nevelési-oktatási intézmény már nem láthat el szakszolgálati feladatot anélkül, hogy többcélú intézményként működjön. Ez három feladatot érint: konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása. Vagyis ezeket szeptembertől csak akkor láthatja el a nevelési-oktatási intézmény, ha egy szakszolgálatot is magában foglaló többcélú intézmény része.
- A 99/E.§ módosítása következtében az egységes óvoda-bölcsőde idén szeptember 1. helyett csak jövő szeptember 1-től szűnik meg. Egyéb feltételek ezzel kapcsolatban nem változtak.

Egyéb

- A 77.§ új (7)-(8) bekezdései az oktatási jogok biztos foglalkoztatási viszonyait és feladatellátását szabályozzák.
- A 90.§ (9) bekezdése már a tranzitónában tartózkodó gyerekekre is vonatkozik.
- A 94.§ új (4b) bekezdése szerint az Arany János programok szabályozása kormányrendeletben történik.
- Új 34/A.§: „Ha az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 28. § (2)–(2b) bekezdése alapján olyan nevelési-oktatási intézmény, osztály vagy óvodai csoport jön létre, amely egyidejűleg nyújt vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló és nemzetiségi nevelés-oktatást, annak egyidejűleg meg kell felelnie a kifejezetten a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló és a nemzetiségi nevelés-oktatásra e törvényben és a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt feltételeknek.” Ezzel együtt megszűnt a 94.§ (1) z) pont, vagyis ez a szabályozás rendeletből került át a törvénybe.

Ajánló!

- A 65.§ módosításáról részletesebb elemzés is található a „Pedagógus bérek” rovatban:
<http://www.szakalferencpal.eoldal.hu/cikkek/pedagogus-berek/a-pedagogus-illetmeny-erinto-valtozasok-2017-szeptember.html>
- Ugyanitt már elérhető az értékelési rendszerhez készült minta is:
<http://www.szakalferencpal.eoldal.hu/cikkek/pedagogus-berek/minta-az-nkt.-65----1a--bekezdese-szerinti-erteelési-rendszerhez.html>